

Ivan Albrecht:

Semanji dan

Lukanov Janezek se je že vso zimo veselil semnja, tistega veselega cvetnega ponedeljka, ko že na vse zgodaj zjutraj rožljajo kramarji in urejajo po stojnicah svoje blago. Imel je Janezek deda, starega, belolasega deda, ki se je v mladih dneh sprehaial tam daleč neke po nemških šolah, da ga je pozneje le bolj mikalo domov, kjer je prevzel kmetijo in razne odlične posle vaškega veljaka. Bil je župan, cerkveni ključar in še marsikaj neke, a tudi zdaj na večer svojega življenja je želel, da bi njegov najmlajši vnuk Janezek, ki je bil določen in izbran za šolanje, znal poleg materinščine tudi kakšno drugo besedo. Zato ga je sam učil pisati in brati in pozdravljati in moliti po nemško. Kadar se je Janezek dobro odrezal, je padlo za nagrado kaj okroglega v njegov žep, ob posebnih slovesnih prilikah pa ne samo dinarček, ampak celo desetak, za semeni pa je imel obljubljen mladi učenjak celo stotak.

Sto! Janezku se je kar vrtelo v glavi ko je mislil na to ogromno število. »Pa bom lahko naredil z denarjem, kar bom hotel?«

»Kar boš hotel.« je pritrdil ded. Janezek je premišljeval in sanjaril dan in noč, koval načrte in se veselil. O, na semanj dan, ko bo imel stotak, naj mu le spet reče Franca, njegova sestra, da jo mora vikati, to ji bo povetil!

Se za butaro se ni nič kaj zmenil to leto, tako težko je čakal!

V ponedeljek zjutraj je že pred svitlom stal ob dedovi postelji in junaško deklamiral pozdrav in voščilo v nemščini. Ded se je smehljaj, ga pohvalil, segel v vzglavje in mu res izročil obljubljeni dar.

Hej, kako jo je Janezek popihal! Nekateri sejmari so že imeli razloženo svoje blago.

»Vse po dinarju.« mu je ponujala stara lektarica, ko ga je zagledala.

Janezek se še ozrl ni. Po dinarju! To je za otroke! Hodil je po semnju gor in dol, ogledoval, izbiral in nikakor ni mogel nič izbrati. Pridružil se mu je kmalu več dečkov, ki so ga gledali z občudovanjem, spoštovanjem in zavistjo, ko jim je zaupal skrivnost o svojem bogastvu.

Dopoludne potem je začel. Konjički in putke in račke, orglice in vse mogoče cvileže in piskajoče priprave so romale v njegove žepce. Dvakrat, trikrat je poskušil, dvakrat, trikrat zapisikal, pa si je izbral spet kaj drugega. In če je stopil k njemu deček, bos in gologlav, ali dekletce, kuštravo in zvedavih oči, je ponudil Janezek — do brotnik:

»Na, če hočeš! Meni ni nič za te otročije!«

Seveda se je gnetlo prijateljev in prijateljic okrog njega. Kakor paša je bil Janezek med njimi!

Nakupil je bil že celo vrsto robe, pa še ni bil potrošil niti dveh kovačev.

Tedaj se pririne k njemu mlajno žensko, komaj malo starejšo od njega, ciganska deklica, črna ko vražiček, pa mu začne klicati:

»Daj mi roko, Janezek, da ti povem srečo, ki te čaka!«

Janezek je večkrat slisal, kako je bila ciganka temu ali onemu povedala srečo, dobro in hudo, nazaj in naprej, pa je bilo vse res tako, kakor je pravila. Brž se tedaj izmota iz svoje družine in oddide s ciganko, ki ga pelje k svojim ljudem. Tam je bilo okrog kotla zbranih polno ciganov in cigank, starih in mladih, ki so uganjali vse mogoče burkarije. Ko je kuštrava starka zagledala prihajajočega Janezka, je zaploskala, da se je mali in mladi svet okrog nje umiril in nekam svečano sprejel mladega gosta.

Pod kotlom je gorel ogenj. Starka je vzela v zverženo železno posodo malo žerjavice, namignila Janezku in mladi ciganci ter odšla z njima v šotor. Janezek je moral sedeti na eno stran, ciganka na drugo, a vmes je starka postavila posodo z žerjavico ter vsula vanjo nekakšnega prahu, da je bil mahoma ves šotor poln violičastobelega, omotičnega dima.

»Daj Zeji roko!« In Janezek je storil kakor mu je velela, in segel preko žerjavice mali v roko.

Potlej se je neke oglašila harfa. Janezku se je zdelo, da je v nebesih. Živel je v mestu, bogat gospod. Jezdil je na iskrem konju in ljudje so se mu priklanjali in ga pozdravljali. V diru je

pomendral neokretnega starca. Brž razjaha konja, ponudi starcu šop bankovcev za odškodnino in se čudi, da starček nič ne godrnja zaradi bolečin. E, kaj se pravi, kadar je človek res gospod!

Potem se vozi v avtu. Po čudnih, neznanih in prelepih krajih dirja, a poleg njega zala krasotica, kakor princeza. Tako je lepa, kakor nekdanja mlada ciganka na semnju. »Ali ni lepo?« mu šepetaje krasotica.

»Nebeško!« vzdihuje Janezek.

Priplejta se do morja. Zlato in srebrno se iskre valovi v solncu, parniki se mogočno zibljejo po sinji gladini, ob obrežju pa se poigravajo jadralnice in švigajo sem in tja čolnici ko žive igračke.

»Bi šel čez morje?« ga vpraša krasotica.

»Oj, hrepeneče vzdihne Janezek, pa že sedeta v prečudno vozilo, ki nekaj časa drči po morju, potem pa se kakor ptica jame dvigati kvišku in brzeti skozi zračne višave v neznano daljo.

»Solčni kralj!«, mu šepetaje lepa spremljevalka. Janezek ve, da je on ta kralj in da se pelje v svoj kristalni grad v Deveto deželo. Tedaici pa se čarobno vozilo strese, neke zagrmijo in zarohni, v hip se vse stemni in Janezek pada, pada, pada.

»Joj, v morje, se glasno prestraši in se ves moker strese. Šum glasov ga bega. Z rokami in nogami se skuša pomagati in se zbudi pred ciganskim šotorom. Brez umevanja gleda ljudi okrog

sebe, ki so zdaj čisto drugi. Ded je tu, mati, starejša sestra, ki mu moči telo in prsi z vodo, pa dva orožnika, ki vklepata cigane.

»Kje je morje?« vpraša Janezek.

Polagoma mu povedo, kaj se je zgodilo, kako so ga prevarali cigani, kako so mu pobrali denar in jo hoteli odkuriti, da jih niso še o pravem času izdali otroci, ki so se smukali okrog ciganskega taborišča in opazili, kako drhal obira omamljenega Janezka.

Čudno, prečudno se mu zdi vse to in do solz mu je žal lepih sani. Ko pa ga ded vpraša, kaj bi zdaj počel s stotakom, če bi ga spet imel, se Janezek zajoka:

»Ga ne maram več!«

»Le potolaži se, pravi dedek, saj smo vse dobili nazaj, kar so ti pobrali cigani. Boš imel pa za piruhe, samo glej, da ne boš spet šel k ciganom po srečo.«

»Nak, se nasmehne deček in oddide z dedom proti domu. »Levo je pa le bilo,« mu pravi spotoma ter mu začne pripovedovati, kaj je vse doživel v snu.

»Ej no, se nasmehne ded, »zdaj vsaj vidiš, kako sanje izpuhte. Tudi to je nekaj vredno.«

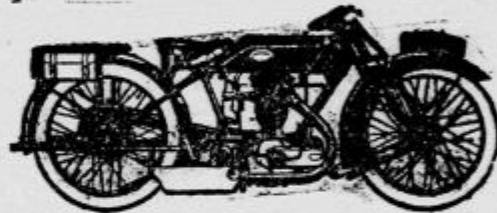
Janezek ne razume njegovih besedi in ne razmišlja o njih. Mlad je in vesel in solnce se mu smeje in ga obseva tudi brez čarobnega vozila nad morjem. Kaj bi žaloval?...

Svetovno znani motocikli



1 in 2 cilindrski modeli 1928, idealna vozila za poklice in šport so angleški A. J. S. motocikli, ker so štedljivi, elegantni, hitri, v kvaliteti in ceni brezkonkurenčni. Ti motocikli so zmagali pri največjih mednarodnih svetovnih dirkah kakor angleški in južnoafrikanški Tourist Trophy, Ulster Grand Prix, Brooklands Grand Prix, Grand Prix d'Europe, belgijski Grand Prix, švicarski Grand Prix, avstrijski Grand Prix in japonsko prvenstvo. Sijajno so zmagali tudi v Jugoslaviji pri dirkah v Zagrebu, Mariboru, Medvodah. Znan slovenski sportnik g. Stuzzi zmagal na normalnem 500 ccm stroju pri internacionalni dirki Samobor-Plješivica ter gorski dirki na Ljubelj v rekordnem času ter tolče do 1200 ccm težke stroje. Ugodne plačilne olajšave!

Generalno zastopstvo: O. ŽUZEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11



Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo safe - denosits ltd. ltd.

Brzljavke: Kredit, Ljubljana. — Telefon št. 2040 2457 2548; Interurban 2706 2806

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja ob priliki prerašne smrti našega ljubljene soproga, očeta, strica in svaka, go spoda

Frana Pirnata

za poklonjeno krasno cvetje in vence, se vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebna zahvala bodi izrečena čč. duhovščini, predvsem g. župniku, godbenemu društvu »Gradaščica« in cerkvenemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke, viškemu gasilnemu društvu, Olepševalnemu društvu Rožna dolina, Obsmrtnemu podpornemu društvu Vič-Glince, zastopnikom zadruge sodavičarjev ter raznih društev in organizacij in končno vsem prijateljem in znancem, ki so draga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vič, dne 11. aprila 1928.

Žalujoči ostali.

PRIJATELJE IN ZNANCE
od katerih se nista mogla osebno posloviti,
iskreno pozdravljata

John in Marta Staudinger
Tržič

Klavirji in pianini

najboljših svetovnih inozemskih tvrdk po znižanih cenah
vedno v zalogi! Oddaja se tudi na obroke!
Vsa popravila in uglaševanje strokovno!

M. ROPAS, Celje.

Zahvala.

Podpisana družina se tem potom iz srca zahvaljuje tukajšnjemu okrognemu zdravniku gosp. dr. Levu Mejač za njegov trud skozi 4 mesece težke bolezni, da je našo hčerko in mater otel smrti vsled zastrupljenja krvi ter jo ohranil družini. Vsled tega ga toplo vsakemu priporočamo.

Zahvaljujemo se tudi tukajšnji babici gospej Ani Kumar za ves njen trud, ki ga je imela z njo.

Mokronog, dne 11. aprila 1928.

Družina Sluga.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sožalja ob prerani izgubi mojega nadvse ljubljene soproga, strica in svaka, gospoda.

Leopolda Pahorja

inspektorja drž. žel. v pok.

za poklonjeno krasno cvetje in vence se vsem najsrčneje zahvaljujem.

Posebna zahvala izrekam zastopnikom Društva drž. železnice, pevskemu žel. društvu »Sloga« in »Glasbeni Matici« za v srce segajoče žalostinke, železničarski godbi, gosp. inspektorju Vargazonu za krasen poslovljni govor ob odprtem grobu, nadalje raznim društvom in organizacijam, uradništvu Glavnega kolodvora ter vsem številnim kolegom, prijateljem in znancem za nadvse častno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 12. aprila 1928.

Globoko žalujoča soproga.

Veliko industrijsko podjetje išče za svoj KAMENOLOM s pnevmatičnim vrtnjem mladelega, neženjenega, izvežbanega

predelavca

kot pomočnika za poslovočjo KAMENOLOMA. Ponudbe poslati pod »V 182« na Jugosl. Rudolf Mosse A. D. Beograd.

Pozor putnici!

Ako želite stalnu i dobro zaradu sa prodajom vrijednosnih papira na otplatu na temelju zakona, javiti se odmah za tt. M. Rajačić, Zagreb, Ilica 47. I. kat. Telefon 47-23. Odgovor 1 Din marke. 17335

Zahvala.

Za dokaze toplega sočutja ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, brata, strica, svaka, tasta in deda, gospoda

Maksa Debevca

viš. fin. svetnika

za spremstvo na njegovi zadnji poti bodi vsem številnim kolegom, prijateljem in znancem ter darovalcem krasnega cvetja izrečena najiskrenejša zahvala. Zahvaljujemo se pred vsem čč. duhovščini, zdravnikom, delegaciji min. financ, zastopnikom fin. kontrole, godbi in častniškemu zboru dravske divizije, kakor tudi čč. duhovščini in zastopnikom raznih oblasti v Kamniku za nad vse častno spremstvo.

Ljubljana, dne 12. aprila 1928.

Žalujoča rodbina Debevca in sorodniki.

Za izraze iskrenega sočutja, za obilno naklonjeno cvetje in za mnogobrojno spremstvo na zadnji poti naše nepozabne

Nicke

izrekamo svojo globoko in čuvstveno zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo osmošolkam tovarišicam in profesorskemu zboru iz mestnega liceja, sotrudnikom tvrdk Urbanc in Kunc ter domačinom iz Čemšenika in Ortneka za njih udeležbo pri pogrebu.

Nimamo pa besed, da zasluženo označimo vzgledno požrtvovalnost vodečega zdravnika in njegovih tovarišev.

Rodbini:

Franco Urbanc in Oskar Kosler